

Sposób na Sokratesa

Autor tekstu: **Gillan Harris**

W Wielkiej Brytanii i USA ośmioletnie dzieci uczą się filozofii.

W przyszłości już sześćoletnie dzieci będą się zastanawiać nad sensem życia i naturą wszechświata, gdy zostaną uczniami pierwszej w Wielkiej Brytanii szkoły podstawowej, która włączyła do swego programu nauczania nowy przedmiot: filozofię.

Na razie eksperyment przeprowadza się na 9-latkach w dziewiętnastu szkołach podstawowych w Szkocji. Filozofia ma pomóc uczniom w lepszym poznaniu siebie samych i rozumieniu otaczającego ich świata, a także skłonić do samodzielnych rozważań moralnych.

Podczas godziny lekcyjnej nauczyciel będzie zachęcał dzieci, by powiedziały, co rozumieją przez dobro, zło, uczciwość, szczęście i piękno. Nie będzie żadnych prac pisemnych, uczniowie mają tylko dyskutować, uczyć się wyciągania wniosków oraz oceny argumentów.

Program opracował dyrektor jednej ze szkół, **Paul Cleghorn**, który uważa, że opanowanie podstaw filozofii pomoże dzieciom w uczeniu się innych przedmiotów. - *To nie jest wykład naukowy — powiedział - mamy podejście praktyczne, stawiamy pytania i uczymy samodzielnego myślenia. Zaczynamy od tego, czym jest filozofia, czym jest mądrość. To, co dzieci wyniosą z lekcji filozofii, skłoni je do zastanawiania się nad innymi strefami życia.*

Z doświadczeń dyrektora Cleghorna wynika, że dziecięce umysły bardzo szybko przestawiają się na nowy sposób myślenia. - *Gdy dorośli dowiadują się, że małe dzieci mają w szkole lekcje filozofii, uważają, że to przerasta ich możliwości. Ale wcale tak nie jest. Dzieci mają bardzo elastyczną umysłowość i chętnie patrzą na problemy pod innym kątem. Pewną sztywność myślenia zauważam natomiast czasem u uczniów starszych — twierdzi Cleghorn.*

Filozofia porządkuje gmatwaninę otaczającego nas świata, korzystając z podstawowej umiejętności myślenia, jaką wszyscy posiadamy. Zaskakujące jest, jak łatwo dzieci potrafią poszerzyć wiedzę o innych i o sobie, jeśli wyposażymy je w metody pozwalające im lepiej rozumieć, co jest dobre, a co złe.

Zgodnie z najlepszymi tradycjami starożytnych Greków, punktem wyjścia do dyskusji będzie opowiadanie, wiersz lub obrazek, ilustrujący jakiś problem moralny. Najważniejszy jest dialog. Dzieci muszą mówić o swych przeżyciach i poglądach i argumentować je. Z biegiem czasu, nauczyciel schodzi na dalszy plan, a uczniowie mają coraz więcej rozmawiać między sobą.

Nauczanie filozofii w szkołach podstawowych jest odpowiedzią na powieść **Josteina Gaardera** "Świat Zofii", historię małej dziewczynki, którą z dziejami filozofii zapoznaje pewien tajemniczy nauczyciel.

Jim Ghoadall, z kuratorium w hrabstwie Clackmannashire mówi, że lekcje filozofii w szkole podstawowej wprowadzono z myślą o wszechstronniejszym kształceniu dzieci. - *Większość odpowiedzialnych za edukację zaczyna zdawać sobie sprawę, że trzeba rozwijać umiejętność myślenia i rozumowania, naprowadzając na drogę samodzielnych poszukiwań, analizowania rozmaitych rozwiązań. My postawiliśmy na filozofię, która, jak sądzimy, daje w tej dziedzinie wyjątkowo duże możliwości.*

Postępy uczniów będą obserwować naukowcy z **Dundee University**. Jeśli inicjatywa się powiedzie, lekcje filozofii wprowadzi się w szkołach podstawowych innych rejonów Wielkiej Brytanii.

W Szkocji rośnie zainteresowanie filozofią. Od kiedy, trzy lata temu, włączono ten przedmiot do programu szkół podstawowych, ponad 250 uczniów przystąpiło do egzaminu Higher Philosophy, a liczba studentów na uniwersyteckich wydziałach filozofii w ciągu trzech lat wzrosła o ponad 30 tys., do 180 tysięcy.

Gillan Harris

art. jest przedrukiem z **THE TIMES**

tłum. Sebastian Zabiegaj

(Publikacja: 21-08-2002)

[Oryginał.](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1823) (http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1823)

Contents Copyright © 2000-2008 by Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę podkatalogów, skrypty JavaScript oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl